

den. Men dette kan dog ikke føre til, at man fordømmer Standen som saadan, og det er vel heller ikke det, det ærede Medlem tilsigter. Hvis det ærede Medlem mener, at det nuværende Princip ikke fungerer særlig heldigt, skal jeg dertil bemærke, at jeg udtrykkelig overfor det ærede Medlem for Aalborg (N. C. Christensen) udtalte, at man kunde sikkert ikke hæve Beværterstanden derved, at man sikrede sig, at kun i særlig Grad ædle og retskafne Mennesker bleve Beværtere, thi vi kunne nu en Gang ikke granske vore Medmenneskers Samvittighed eller se dem længere end til Tænderne, men derimod kunde man med Hensyn til Lokalforhold og paa andre Punkter træffe almindelige Regler, som sikre os, at Værtshushold drives under udvortes Former, der ere af en saadan Beskaffenhed, at de modarbejde Fylderier.

Sigvald Olsen: Jeg kunde lide at begynde med at sige: Gud ske Lov for Kommissionen og Gud ske Lov for Moralen! Thi naar vi have Kommissioner, der ere nedsatte til at vogte Moral og Ædruelighed og alt, hvad der kan hænge sammen dermed, ere vi godt farne. Noget undrer det mig, at dette Lovforslag er blevet forelagt af en Venstreminister. Vi have tidligere kendt lignende Forslag til Indskrænkning af den fri Næring, forelagte af en Højreminister, men vi have hidtil ikke set saadanne Forslag forelagte af en Venstreminister. Det undrer mig ogsaa, at Ædruelighedskommissionen, som er nedsat for at fremme Ædrueligheden her i vort Land, ikke har taget sig den fornødne Tid til at tilendebringe sit Arbejde fuldt ud, men har fundet det nødvendigt paa nærværende Tidspunkt at komme med en lille Lap paa det bestaaende, en Lap, som efter Kommissionens Formands Udtalelser intet eller saa godt som intet betyder. Jeg tvivler ikke om, at de Mænd, der sidde i Ædruelighedskommissionen, med virkelig varm Interesse gaa op i den Gerning, de ere satte til at røgte, og jeg forstaaer godt, at Folk, der i en Aarrække have været Afholdsmænd, gaa op i den Betragtning — nogle af dem maaske for ensidigt, det kunne vi alle være mere eller mindre tilbøjelige til, naar en Sag særlig ligger os paa Sinde —, men jeg tror, at de i dette Tilfælde have slaaet fuldstændig ved Siden af, at de ikke naa det Maal, som de ville naa, nemlig at fremme Ædrueligheden. Det er jo rigtigt, hvad der er sagt i det andet Ting, at der er Forskel paa For-

holdene i København og store Byer i Almindelighed, ogsaa store Provinsbyer, og Forholdene ude paa Landet, enten det nu er i Jylland eller paa Fyn eller paa Sjælland. Forholdene have i Byerne udviklet sig saaledes, at en stor Del af Befolkningen paa Grund af de lange Afstande er henvist til at indtage en Del af sine daglige Fornødenheder, Spise- og Drikkevarer, i en Beværtning. Nu at skabe et Monopol, som man her tilsigter, for en Aarrække, synes mig urigtigt.

Da der i sin Tid i Sverige førtes en stærk Kamp mod Drikkeriet, blev det oplyst, at Bestræbelserne for Indskrænkning mærkværdigt nok støttedes af store Aktiebolag, hvis Virksomhed var Fabrikation af Spiritus. Man kunde ikke rigtig forstaa det, men der laa det ganske naturlige bag ved, at naar de store Spiritustilvirkningsanstalter kunde blive monopoliserede, havde de allerede vundet meget. Jeg mener ikke, det gælder her. Vi ere her hjemme ikke inde paa noget saa stort hverken paa det ene eller det andet Omraade, heller ikke paa Svindleriets Omraade. Jeg er overbevist om, at der ikke ligger noget skjult bag Lovforslagets Fremkomst. Men jeg siger: Det var ikke utænkeligt, at noget saadant kunde ske. Under alle Omstændigheder kan jeg udtale, at store Foretagender, Bryggerier, Brænderier osv. ere godt tjente med det, naar de ved Vedtagelsen af en Lov af denne Beskaffenhed kunne faa nogen mere Garanti, end de nu have, mod, at der oprettes konkurrerende Foretagender. Jeg beder ærede Medlemmer tænke over dette. Det er ikke grebet ud af Luften. De kunne være overbeviste om, at der ligger noget bag ved, hvad jeg her siger, og jeg tror, at ved nærmere Eftertanke ville de fleste, der kende lidt til Forretningsliv, kunne faa Øjnene op for den Side af Sagen.

Med Hensyn til det, som Kommissionen med sit Forslag ønsker at opnaa, nemlig Fremme af Ædrueligheden, skal jeg bemærke, at jeg har haft Lejlighed til at se adskillige af Europas Storbyer, og jeg har observeret, at særlig paa de Steder, hvor det er vanskeligt at faa Beværtning, florerer Klublivet i høj Grad, og jeg tror, at hverken Beværterne eller Befolkningen som Helhed ere tjente med, at vi komme ind paa det Klubliv, der andre Steder findes. Da jeg for en Del Aar siden kom til London, traf jeg der Mænd af forskellige Nationaliteter, som jeg kendte andre Steder fra, og som ønskede at tilbringe en Aften sammen med mig og nogle